

Setkání Kosmo Klubu v 26.1.2006

První setkání v roce 2006 začalo 26. ledna v 18:00. Účast byla dobrá, přišlo 13 osob, navíc některé tváře jsme viděli poprvé, doufáme, že ne naposledy. Program byl zajímavý a všechny příspěvky byly připraveny a předneseny velmi dobře.

Jako první vystoupil Radek Valkovič s příspěvkem New Horizons, sonda k Plutu a dál. Nejdřív stručně popsal historii objevů Pluta, Charonu a transneptunických těles Kuiperova pásu a pak pokračoval popisem vzniku projektu New Horizons, jeho schválením, stavbou a vypuštěním sondy. Dále pak následoval stručný popis konstrukce sondy a vědeckého vybavení. Projekt byl dlouho odkládán z důvodu nedostatku peněz NASA, nakonec ale NASA peníze vyčlenila a projekt mohl být realizován. Sondou postavila Laboratoř aplikované fyziky na univerzitě Johna Hopkinse ve spolupráci s dalšími institucemi v USA. Po dvou odkladech sondu New Horizons vynesla 19. ledna 2006 raketa Atlas V (verze 551) a let zatím probíhá bez jakýchkoliv problémů. V únoru 2007 proletí kolem Jupiteru a 14. července 2015 kolem Pluta ve vzdálenosti necelých 10 000 km, výzkum začne už 4 měsíce před přiletem. Po průletu kolem Pluta by sonda měla zkoumat jednu nebo dvě planety v Kuiperově pásu, cíl ale bude znám až před průletem u Pluta.

Druhou přednášku na téma 10 let úspěšné práce sondy Soho si připravil Michal Václavík. Popsal jak vlastní sondu a její historii, tak i vědecké přístroje a výsledky, které poskytují. Sonda Soho byla vypuštěna v prosinci 1995 raketou Atlas-Centaur, jejím úkolem je podrobný průzkum Slunce. Observatoř o počáteční startovní hmotnosti 1850 kg je vybavena komplexem 12 vědeckých přístrojů o celkové váze 610 kg. Pozorování probíhá z parkovací dráhy v blízkosti bodu L1 soustavy Země-Slunce, ve vzdálenosti 1,6 miliónu km od Země, toto místo umožňuje nepřetržité sledování. Za 10 let získala sonda obrovské množství dat a výrazně tak pomohla (a stále pomáhá) vědcům pochopit děje, které se na Slunci odehrávají. Všechny problémy, které za tuto dobu Soho měla, se podařilo odstranit a všechny přístroje sondy úspěšně pracují dál. Po postupném selhání všech palubních gyroskopů se Soho stala první sondou, která je plně třífáze stabilizována bez jejich použití. Po několika prodlouženích činnosti se zdá, že pokud nedojde k nečekané neopravitelné poruše, bude observatoř pracovat ještě několik let.

Na závěr vystoupil Petr Desort s příspěvkem na téma Vesmírná turistika. V současnosti je možné se do vesmíru dostat jen pomocí ruského Sojuzu. Za celkově osmidenní let, z toho 6 dní na palubě Mezinárodní vesmírné stanice ISS, zaplatí zájemce asi 15 mil. dolarů. Navíc musí projít výcvikem v Rusku, musí zvládat komunikaci v ruštině a samozřejmě musí být zdravotně způsobilý k letu. Zatím se našli tři zájemci, kteří všechny tyto požadavky splnili a let uskutečnili: Dennis Tito v roce 2001, Mark Shuttleworth v roce 2002 a Gregory Olsen v roce 2005. Pro méně movité zájemce připravuje Rutanova společnost Scaled Composites placená společností Virgin Galactic projekt Spaceship Two. Konstrukčně a technologicky by měl vycházet z lodi Spaceship One, se kterou Rutanova firma vyhrála Cenu X. Projekt je ale zatím na počátku a příliš známo o něm není. V raketoplánu Spaceship Two bude místo pro 5-7 osob, do výšky vypuštění ho vynesou letoun White Knight 2, který bude mít rozměry srovnatelné s Boeingem 737, i když bude samozřejmě mnohem subtilnější. Cena za 2 hodinový let s balistickým skokem do výše nejméně 120 km a s 5 minutami stavu beztlíže by měla být kolem 200 000 USD. Výhodou jsou mnohem menší nároky jak na finance, tak i na čas přípravy i samotného letu. Pokud všechno půjde dobře, první lety by se měli uskutečnit v roce 2008 nebo 2009. Ostatní projekty, o kterých Petr mluvil, jsou zatím ve fázi projektu bez možnosti realizace v blízké budoucnosti.

Po skončení tohoto příspěvku a odpovědích na dotazy už moc času nezbyvalo, takže se jen všeobecně probírala činnost Kosmo Klubu. Rozcházeli jsme se těsně po osmé hodině.

Těšíme se na setkání 23. února 2006.